

J. D. BARKER

V JEJÍM SRDCI
SVĚT SE
TŘÍŠTÍ

Mistrovské dílo na pomezí thrilleru a hororu
od autora bestsellerů *Čtvrtá opice* a *Dracul*

V JEJÍM SRDCI
SVĚT SE
TŘÍŠTÍ

Copyright © 2019 by Jonathan Dylan Barker

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Lenka Faltejsková, 2023

Cover © Dark Crayon, 2023

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2023

ISBN 978-80-277-1313-4

**V JEJÍM SRDCI
SVĚT SE
TŘÍŠTÍ**

J. D. Barker

přeložila Lenka Faltejsková

FØBØS

*Mé holčičce.
Tě nejzářivější jiskře.*

Jmenovala se Stella a já ji miloval od první chvíle, kdy jsem ji spatřil. Nemohl jsem ji nemilovat dokonce ani poté, co jsem viděl, jak zabila muže, který se mi hodně podobal.

Nevěděl jsem, že ho zabije – v tu chvíli ještě ne, a ani jsem to vědět nemohl. Jen jsem se díval, jak se líbají. Přesto ten okamžik předznamenal jeho konec stejně jistě, jako že každá voda nakonec steče dolů.

Posléze jsme spolu ukryli jeho tělo a ona se při tom omlouvala.

Načež utekla, zmizela, rozplynula se v černé noci.

A já nemohl než se než se za ní celý rozbolavělý pustit, tak moc mě přitahovala její vůně.

– Jack Thatch, 22 let

ČÁST PRVNÍ

„Zamysli se na okamžik nad dlouhým řetězem ze železa nebo ze zlata, z trní nebo z květů, který by tě nikdy nespoutal, nebýt toho, že jeho první článek ukul jeden památný den!“

– Charles Dickens, *Nadějné vyhlídky*
přeložili Emanuela a Emanuel Tilschovi

8. srpna 1984

Osmiletý

Zápis z 8. 8. 1984

Subjekt „D“ v rámci očekávaných parametrů.

– Charter, pozorovací tým – 309

1

„Už musíme jít.“

„Tiše, ty mrňavý otravo. Mluvím se sestrou.“

Sledoval jsem, jak tetička Jo vytahuje další cigaretu z krabičky Marlboro Red 100, položené na kostkované látkové tašce, zasouvá si ji mezi rty, připaluje si stříbrným zipem a vyfukuje obláček šedivého kouře k nebesům.

„Říkalas hodinu. To bylo v pět. A teď je šest. Už musíme jít,“ upozornil jsem ji. Neměla vůbec pojem o čase. Kdyby mohla, klábosila by tady, na hřbitově, s náhrobky třeba celý den. Vlastně jen s máminým. S tátou se nebavila. Nedá se říct, že by ho kdy měla v lásce.

„Za dvě hodiny začíná *Knight Rider*.“

„Však o něj nepřijdeš.“

„Minule jsem ho prošvihnul,“ připomněl jsem jí. „Odcházeli jsme odsud v půl sedmé. Doma jsme byli v sedm, naveččeli jsme se a pak jsi mě *přinutila* vykoupat se. Když jsem si konečně zapnul televizi, byla půlka pryč. U seriálu jako *Knight Rider* nemá smysl koukat na díly od poloviny. Musíš je vidět celý od začátku.“

Tetička Jo potáhla z cigarety. „Na osmiletýho máš neuvěřitelnou paměť, víš to?“

„Můžeme už jít?“

„Ještě ne.“

Povzdechl jsem si a sáhl pro rádio.

Tetička Jo přes hroby mých rodičů rozprostřela deku, abychom nemuseli sedět v mokré trávě. Větší část dopoledne přšelo a slunce v Pittsburghu nikdy nic moc nevysušilo, dokonce ani v srpnu ne. Půda zůstávala nasáklá vodou.

„Čtyři roky, Katy,“ pronesla tetička Jo k máminu náhrobku. „Už to jsou čtyři roky, co nás o tebe ten tvůj mizernej chlap připravil – mě a tvýho chlapečka Jacka.“

„Táta mámu nezabil.“

„Řídil snad, ne?“

„Byla to nehoda.“

„Byl namol.“

„Máma si dala dvě sklenky vína a táta pil colu. Dosvědčil to číšník. Je to v policejním hlášení.“

Tetička Jo upravila květiny v mámině váze. Měla zažloutlé prsty. A v té váze byly sedmikrásky. Sám jsem je cestou natrhal u supermarketu Giant Eagle. Táta neměl ve váze nic, jen starou dešťovou vodu a plevel. Tetička Jo mi ji nedovolila vyčistit.

„Byl namazanej, už když odjížděli.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Doma pil ledový čaj. Pak mě odvezli k tobě. I máma ho pila.“

„To nemůžeš vědět.“

„Mám neuvěřitelnou paměť, sama jsi to řekla.“

„Byly ti čtyři.“

„Já pil čokoládové mléko. Máma mi ho dala do hrníčku s víčkem, abych si ho mohl vzít s sebou. Dívali jsme se u tebe na kanapi na *Magnum* a hned pak jsi mě uložila do postele. Ten večer jsem se *nekoupal*.“

„Hm.“

„To rádio je rozbité.“ Točil jsem kolečkem od jednoho konce ke druhému, ale ozývalo se jen praskání statické elektřiny.

„Není rozbitý, jen se tu špatně chytá signál.“

„Tak proč jsi ho brala s sebou?“

„Protože se to občas podaří a tvoje matka měla hudbu ráda.“

Stanice Bob FM byla na frekvenci 96,9. Pootočil jsem kolečkem od devadesáti sedmi doleva. Huey Lewis právě mluvil o nějaké nové droze, pak se jeho hlas opět rozplynul v praskání.

Vrátil jsem rádio na deku, ke kabelce tetičky Jo. „Možná koupání vynechám.“

„To tedy nevynecháš.“

„Když dneska večer vynechám koupání, můžeme tu zůstat do sedmi a pořád *Knight Ridera* stihnu,“ vysvětlil jsem jí.

Tetička Jo típla cigaretu o tátův náhrobek a strčila ji do malé plechovky, kterou nosila v kapse u zástěry, jež patřila k jejímu sepranému

růžovému stejnokroji servírky. Jinde by hodila nedopalek do trávy, ale tady ne, ne na hřbitově, a už vůbec ne blízko mámina hrobu. Vytáhla další, zapálila si a potáhla. „Dobře, tak dneska bez koupání, ale vykoupeš se zítra, platí?“

„Platí.“

„Tak ještě hodinu,“ vymínila si. „Co to tam stojí, Jacku? Dokážeš to přechíst?“

„Víš, že dokážu.“

„Tak co tam stojí?“

„Chceš po mně, abych to četl, každý rok.“

„Co tam stojí, Jacku?“ Rukou, v níž držela zapalovač, klepla ze strany na mámin náhrobek. „Přečti to.“

Obrátil jsem oči v sloup. „Kaitlyn Gargeryová Thatchová, 16. února 1958 až 8. srpna 1980. Milující manželka, matka a sestra.“

„Moje miloučká mladší sestřička. Mohla bych taky dodat, kterou zavraždil darebák, co se uchlastal do vedlejšího hrobu a stáhl ji s sebou, aby tu nemusel bejt sám.“

„Táta nepil.“

„Ale pil, a jak!“

Tetička Jo se napila ráda, většinou vína. A domnívala se, že to tak má každý. Ale jestli táta pil, já ho nikdy neviděl. Mámu ano, i když to nedělala často, ne jako tetička Jo.

Na tátově náhrobku stálo jen jeho jméno, datum narození a datum úmrtí. Ve stejný den jako máma. Kdyby bylo po tetiččině, možná by náhrobek vůbec neměl. Naštěstí po jejím nebylo – chlapi z obchodu pro kutily, kde pracoval, se složili na oba, protože si máma s tátou na pohřeb nešetřili. Náhrobky byly vytesané ze stejného kvádrů černé žuly. Mámin zářil, jak ho tetička pečlivě naleštila, když jsme přišli. Na tátově zůstávala vrstva prachu a špíny a povrch byl pod ní matný. Umínal jsem si, že se tu později zastavím a vyčistím ho, aby se leskl jako mámin.

Když umřeli, byly mi čtyři a oblé vršky náhrobních kamenů mě převyšovaly. Od té doby jsem je přerostl o víc jak třicet centimetrů. Vstal jsem a oprášil si kolena džínů.

„Kam jdeš?“

„Chci se projít.“

Tetička Jo se zamračila. „Proč si radši nepopovídáš s matkou? Určitě by si ráda poslechla, co se za ten poslední rok semlelo.“

Obrátil jsem oči v sloup a položil ruku na mámin náhrobek. „Mami, je mi osm. Nemám kamarády, protože většina spolužáků je blbá. Tetička Jo mi pořád nechce dovolit sušenky s čokoládou k snídani a ve škole je nuda. Další hlášení podám za rok, nebo možná dřív, kdyby se to s těma sušenkama změnilo.“

Tetička Jo mávla rukou s cigaretou. „Tak běž. Ale nechoď daleko.“

Rychle jsem se podíval na tátův hrob. Vrátil jsem se a promluví s ním. Jen jsem to nechtěl dělat před tetičkou Jo.

Popadl jsem z deky rádio, vytáhl anténu až nahoru, zesílil zvuk a pustil jsem se do svahu, kolem nějž se rozkládal zbytek hřbitova.

Naši leželi na jižním konci, pod červeným javorem, jehož listy v tuhle roční dobu připomínaly požár.

Praskání elektriny nakrátko ustalo a mně se zdálo, že slyším Eltona Johna, ale byl to jen prchavý okamžik. Nahoře na kopci jsem zahrnul doleva. Dával jsem si pozor, abych se držel dlážděné cestičky a nezaťoulal se mezi hroby po stranách.

Když jsem se dostal k hrobkám, uspořádaným ve dvou úhledných řadách, mezi nimiž vedl kamenný chodníček, zastavil jsem se.

V Pittsburghu se nacházela spousta hřbitovů. A zrovna tenhle, Všech svatých, byl největší z nich.

Ty hrobky.

Moc jsem je nemusel.

Kdykoli jsme projížděli kolem nějakého hřbitova, říkala tetička Jo, že má člověk zadržet dech, aby ho duše mrtvých nemohly najít. Nejsem si jistý, jestli to pravidlo platí, i když je člověk přímo na hřbitově, ovšem jestli někde, tak rozhodně u hrobek. Viselo to tam ve vzduchu. Představoval jsem si umrlce, jak vykukují škvírami mezi kameny, natahují kostnaté ruce po nic netušících malých chlapcích a zatahují je do těch malých hranatých staveb, takže je víckrát nikdo nespatří.

Zhluboka jsem se nadechl, přitiskl si rádio na prsa a rozběhl se středem mezi hrobkami. Skoro jsem zakopl, když se z reproduktoru náhle ozval Steve Perry.

Nevydechl jsem dřív než na druhém konci. V rádiu už to zase jen praskalo. Netušil jsem, proč začalo fungovat zrovna mezi hrobkami, a bylo mi to celkem fuk. Rozhodl jsem se najít si jiné místo, kde bude příjem. Do té uličky jsem se vracet nehodlal.

Rozhlédl jsem se po víc jak stovce svažitých hřbitovních hektarů. Na tetičku Jo ani na červený javor jsem odsud neviděl.

Hřbitov končil u hustého lesa. Kus ode mě stála černá kovová lavička a nad ní se klenula vrba jako baldachýn z úzkých lístků a mechu, obtěžkaný stíny. Na té lavičce seděla nějaká dívka a asi třicet metrů od ní, na jedné z příjezdových cest, stála vedle bílého SUV žena v dlouhém bílém kabátu s rukama v kapsách.

Nebylo vyložene horko, ale taky nebyla zima, rozhodně ne na takový kabát. Jí to zřejmě nevadilo. Měla ho zapnutý až po bradu. Když jsem se objevil na kopci, otočila se a upřela černé ostříží oči na mě. Vlasy měla bílé jako ten kabát, čechral jí je mírný vánek. Při pohledu na mě strnula, napřímila se. Vytáhla ruce z kapes a ukryla je v záhybech svrchníku. Chvilí mě pozorovala, ostražitě a zvláštně, pak se ohlédla na dívku na lavičce.

Ta měla na sobě bílou halenku s kanýry, taky zapnutou až po bradu a zastrčenou do černé sukně pod kolena. Dlouhé vlnité hnědé vlasy jí splývaly až na záda. Po jedné straně jí částečně zakrývaly obličej, na druhé je měla sepnuté za uchem. Tmavé oči upírala na stránky brožované knihy, již držela na klíně. Na rukách měla rukavice.

Nevím, jak dlouho jsem tam stál.

Nevím, *proč* jsem tam stál.

Prostě se to tak odehrálo. Stál jsem tam a díval se na ni, sledoval jsem, jak opatrně, leč odhodlaně obrací stránky, jak její nepatrně pootevřené rty tichounce předčítají text pro fascinované jednočlenné publikum.

Vtom se z rádia ozvala „Jessie’s Girl“ a dívka prudce zvedla hlavu. Podívala se na mě a jednou rukou si založila místo, kde přestala číst.

Zatočil jsem knoflíkem a přístroj ztišil.

Aniž jsem si to uvědomoval, zamířil jsem k té lavičce. Došel jsem až k ní.

Dívka se zamračila a zvědavě naklonila hlavu. „No ne, ty jsi ale ošklivý kluk!“

Nenapadalo mě, co na to říct, tak jsem neřekl nic. Věděl jsem, že ošklivý nejsem. Tetička Jo zdůrazňovala, jaké mám štěstí, že jsem zdědil vzhled po mámě a nevypadám tak příšerně jako táta. Jenže já měl tátovu fotku – jedinou, kterou se mi před tetičkou Jo podařilo ukrýt. A na té vypadal jako filmová hvězda. Stál vedle svého rezavého fordu, téhož, v němž naši jeli, když –

„A oblečený jsi taky příšerně.“ Měla zvláštní přízvuk, mluvila trochu jako James Bond.

Z reproduktoru rádia se ozvalo pískání, přehlušilo Ricka Springfielda i všechno ostatní. Vypnul jsem ho, zasunul anténu a kupodivu jsem se posadil na protější konec lavičky, kde seděla ona. Opět aniž bych věděl proč. V duchu mě všechno pobízelo vzít nohy na ramena. Koneckonců to byla holka a s těmi já nechtěl nic mít. Zvlášť s takovými jako ona – spořádanými a slušnými, co voní po květinách. Ale neutekl jsem. Vlezl jsem si na tu lavičku, uvelebil se na ní a ignoroval to zvláštní svírání v žaludku.

Kývl jsem k ženě u SUV. „To je tvoje máma?“

„Ne, není moje matka.“

„Tak proč tě sleduje?“

„Prostě to tak dělá.“

„To je trochu ujetý.“

Tomu se usmála, vzápětí však úsměv potlačila, jako by nechtěla, abych ho viděl. Jako by šlo o něco, co se hned tak někomu nepoštěstí. „Co jsi zač, že se potuluješ sám po hřbitově? Kde máš rodiče?“

„Jsou mrtví.“

„Vážně? A kdo je zabil?“

Nezeptala se, co je zabilo nebo jak umřeli, ale *kdo* je zabil. Jako by smrt něčí rukou představovala nejlogičtější vysvětlení.

„Co to čteš?“ zeptal jsem se, abych změnil téma. Nechtěl jsem mluvit o našich, zvlášť teď ne. Už jsem toho měl pro jeden den dost.

Zvedla knížku, abych viděl na přebal – *Nadějné vyhlídky* od Charlese Dickense. Hřbet toho brožovaného svazku byl popraskaný tak, že se zdál skoro bílý. Knižku už tolikrát otevřeli a zavřeli, že barva vybledla a odřela se. Zbytek obálky na tom nebyl o moc lépe. Ten svazek vypadal dobře tisíc let starý, jako nějaká ztracená věc, vylovená na dně truhly někde ve sklepě.

„To je o tom klukovi na voru?“

„Hm. Takže ošklivý a nevzdělaný, jak vidím.“

„Tím myslíš co?“

„Mluvíš tu o *Dobrodružství Huckleberryho Finna*. Což ani nenapsal Dickens, ale Twain. A Twain je pisálek. Dokonce se ani doopravdy Twain nejmenuje. Byl obyčejný lodní kapitán, kterému se podařilo načmárat na papír pár myšlenek, když se zrovna neoddával hazardu a pití.“

Nečetl jsem nic od Twaina ani od Dickense. Na polici u sebe v pokoji jsem měl snad polovinu knížek ze série s bratry Hardyovými

a pár desítek komiksů. Neznal jsem nikoho, kdo by holdoval Twainovi nebo Dickensovi, nečetli ho ani naši nebo tetička Jo. „A o čem ty *Nadějné vyhlídky* jsou?“

Žena, jež stála u auta, se přesunula blíž. Neviděl jsem, že by se pohnula, a přece najednou stála jen asi tři metry od nás, sledovala nás koutkem oka a bezpochyby poslouchala každé slovo.

Ta dívka sklopila oči ke knize, kterou držela v rukách. „Asi tak o všem, na čem doopravdy záleží.“

„Tomu nerozumím.“

„Ne, ty jistě ne.“

„Můžu se podívat?“ Natáhl jsem ruku a ona ucukla, posunula se ke svému konci lavičky. Žena v bílém kabátě se opět přiblížila, ale když se na ni dívka podívala, zastavila se.

Pak dívka položila knížku na lavičku a konečky prstů ji posunula ke mně. To její dozor zdánlivě uklidnilo.

Vzal jsem román do ruky a přečetl si popis na zadní straně.

„Jmenuju se Stella,“ řekla ona. „Po holce z téhle knihy, až na to, že ona je Estella.“

Podal jsem jí svazek nazpátek. Napůl jsem čekal, že bude chtít, abych jí ho taky posunul po lavičce, ale nechtěla. Popadla ho a položila si ho zpátky do klína. „Když ti dívka poví, jak se jmenuje, je zdvořilé zachovat se recipročně.“

„Recipročně?“

Vzdychla. „Laskavě zareagovat, udělat totéž.“

„Aha. Já jsem Jack. Jack Thatch.“

„Obyčejné jméno pro obyčejného kluka. Jak se jmenuješ doopravdy? Nikdo se doopravdy nejmenuje ‚Jack‘. Je to jen další tvar jména John, což mi nikdy nedávalo smysl – není to jako Mike a Michael, spíš jako Bill a William, což mi připadá ještě divnější.“

„Celým jménem jsem John Edward Thatch,“ představil jsem se. „Ale všichni mi říkají Jacku.“

„Pochopitelně. A po kom je ten Edward? Určitě po někom z rodiny.“

„Edward se jmenoval táta. Všichni mu říkali Eddie. Kolik je ti? Mluvíš zvláště.“

Zalétla pohledem k té ženě, pak k obalu knihy. Zalistovala stránkami. „Osm.“

„Nemluvíš jako osmiletá. Mně je taky osm.“

„No tak to ani ty nemluvíš jako osmiletý.“

„Stello?“ oslovila ji tiše a téměř káravě ta žena, s důrazem na její jméno. „Musíme jít.“

Dívka opět vzdychla a zavřela oči. Něco řekla, tak tiše, že jsem to ani neslyšel, a ta žena jako by jí i přesto rozuměla každé slovo, ačkoli zůstala stát.

Zavrtěla hlavou a Stella se zamračila, sklouzla z lavičky a jednou rukou si uhladila sukni. Zamířila přes trávník k ženě.

„Tak ahoj,“ řekl jsem a zvedl ruku.

V tu chvíli se zastavila a otočila se ke mně. „Těší mě, že jsem tě poznala, Johne Edward Jacku Thatchi.“

S tím zamířila k čekajícímu automobilu. Ta žena se vydala za ní. Ale když se otáčela, vítr jí nadzvedl lem kabátu a já pod ním cosi zahlédl. Ten obrázek mám pořád jasně před očima – hlaveň brokovnice, kterou měla opřenou o nohu.

Sledoval jsem, jak Stella nasedá dozadu do auta. Její průvodkyně za ní zabouchla dveře a dívka zmizela za kouřovými skly. Vůz se rozjel a zmenšoval se, až zmizel docela.

2

„Nechala jsem na lince deset dolarů pro toho chláпка, co přiveze pizzu. Už jsem ji objednala. Až přijede, dáš mu celých deset – osm za pizzu a dva jako dýško, jasný?“

„Jasný,“ opáčil jsem s očima přilepenýma k televizní obrazovce. Tetička Jo loni v jednom výprodeji ukořistila herní konzoli Atari 2600 i s krabicí her. Momentálně jsem mydlil *Pac-Mana* a šlo mi to dost dobře. *Ms. Pac-Man* mi šla ještě líp, jenže ta se dala hrát jen na herních automatech. A taky mě bavil *Pitfall*.

„Posloucháš mě vůbec?“

„Pizza, peníze, dýško, jasný,“ zamumlal jsem.

„Dobře. A co nebudeš dělat, dokud se nevrátím?“

„Nebudu nikomu otevírat.“

„Jenom tomu chlápkovi s pizzou.“

„Jenom tomu chlápkovi s pizzou.“

Tetička Jo se shýbla a políbila mě do vlasů. Její pracovní uniforma byla cítit lívanci a spálenými toasty. „Dneska mám až do zavíračky, ale do půlnoci bych měla být doma. Možná i trochu dřív, když budu mít štěstí.“

„A co kdyby se z toho chláпка s pizzou vyklubal vrah se sekerou a chtěl mě rozsekat na cimprcampr?“

„Tak mu dýško nedávej. Už musím.“ Vzápětí se za ní zavřely dveře, zůstal jen závan další cigarety.

V tu chvíli mě v rohu polapil duch Blinky a já přišel o třetí život. Game over. „Tududum tum.“

Když jsem byl mladší a tetička Jo musela do práce, platila mi chuťvy. Což skončilo loni, když mi bylo sedm. Nemohla si to dovolit. Tvrdila, že by bylo levnější, kdyby do práce nešla, než aby někomu platila za hlídání. A já to stejně nepotřeboval. Většina těch holek jenom seděla

na zadku, mluvila se svým přítelem po telefonu (a někdy taky naživo) a mě úplně ignorovala.

Tak jsme uzavřeli dohodu. Už žádné chůvy a dostanu jeden dolar, abych nic neprovedl, a večeri podle vlastního výběru. A já si pokaždé vybral pizzu. Nic lepšího není. Za část svého nově naspořeného jmění jsem nakoupil komiksové knihy. Zbytek šel do zavařovačky, kterou jsem ukrýval pod postelí. Při posledním sčítání činily moje úspory třicet dva dolarů.

Vstal jsem, protáhl se a šel k oknu.

Tetičku Jo jsem uviděl o pár domů dál, na protější straně ulice. Počkal jsem, než zmizí ve dveřích Krendalova bistra, kde pracovala, napočítal jsem do deseti, pak jsem se obul a vyklouzl ze dveří.

Přešel jsem přes chodbu a zaklepal na dveře bytu 304. Když nikdo neotvíral, zaklepal jsem znovu, tentokrát hlasitěji. Chystal jsem se zaklepat potřetí, vtom se však dveře zhruba o osm centimetrů pootevřely, nakolik jim dovoľoval bezpečnostní řetízky.

V mezírce se objevila očka jako korálky za tlustými brýlemi, uprostřed slepenými. Vrásčitou starou tvář rámovala bujná a neupravená šedivá kštice. Paní Leechová. „Co je?“

„Máte knížky, že jo?“

„Máte knížky? Takhle se zdraví starý člověk?“

Věděl jsem, že paní Leechová knížky má, protože mě v tom krátkém období mezi chůvami a okamžikem, kdy tetička Jo usoudila, že už můžu zůstat doma sám, občas hlídala. Měla celé police knih a také spoustu novin. Podle tetičky jen hromadila staré krámy.

„Potřebuju *Nadějné vyhlídky* od Charlese Dickense.“

„Od Charlese Dickense?“

„Jo, od něj. Máte je?“

Paní Leechová se podívala za mě, k otevřeným dveřím od našeho bytu. „Kde máš tetu?“

„V práci.“

„Když je v práci, nemáš opouštět byt.“

„Já ho neopustil, je tamhle,“ ukázal jsem na dveře. „Jestli mi tu knížku půjčíte, rozdělím se s vámi o pizzu.“

Oči jí ožily. „Ty máš pizzu?“

„Ještě ne, ale brzo tady bude.“

Paní Leechová pro ni měla slabost, obzvlášť pro feferonkovou. Někdy si na ni dokonce nechávala dát ananas. Tetička Jo tvrdila, že

naše sousedka začíná být senilní. A já byl ochotný souhlasit. Ananas nemá na pizze co dělat.

Zavřela dveře, vytáhla řetízek a pozvala mě dál. „Ano, mám knížky. Mám spoustu knížek. Snad tu někde bude i tahle.“

Když chtěla zavřít, připomněl jsem jí, že musíme poslouchat, abychom nezmeškali dovážku pizzy. Tak nechala pootevřeno na dva centimetry. Ale neochotně. Všiml jsem si, jak se ke dveřím dvakrát ohlédla. Paní Leechovou jednou vykradli, někdy před deseti lety, jak mi vyprávěla tetička Jo. Vyrázili jí dveře, vpadli dovnitř a provedli jí dost ošklivé věci. Nikdo mi přesně nepopsal, jaké ošklivé věci, každopádně od té doby přestala chodit ven. Prý ji sledovali cestou domů, proto nechtěla vytáhnout paty, aby ji víckrát nikdo sledovat nemohl. Když šla tetička Jo do obchodu, vzala nákup i pro ni. Myslím, že jsem paní Leechovou mimo náš dům nikdy neviděl.

„Budu hlídat dveře,“ navrhl jsem jí, „a vy běžte najít tu knížku.“
To ji zřejmě uklidnilo.

Přikývla a vydala se na cestu obývacím pokojem, opatrně, aby neporazila některou z hromad novin. „Je hezké, že se zajímáš o klasickou literaturu, ale neměl bys začít něčím jako *Huckleberry Finn*? Mark Twain je o hodně lepší než ten Brit. Dickens píše strašně květnatě a rozvláčně. Někdy si říkám, že se musel občas podívat na obal, aby si připomněl, co píše, jak se ve všech těch slovech ztrácel. Twain je milý a přímý, mnohem stručnější, jde rovnou k věci.“

„Mám to do školy,“ zalhal jsem.

„Ona už začala škola?“ Její hlas zněl tlumeně. Už jsem na ni neviděl, byla někde na druhé straně místnosti.

„Až za dva týdny. Paní učitelka Thomasová nám to dala za úkol na prázdniny.“

„Na třetí třídu mi to připadá jako dost pokročilá četba.“

„Už půjdu do čtvrté.“

„No, tak to je jiná...“

Neměl jsem ponětí, v jaké třídě by se taková kniha normálně četla, jestli vůbec v nějaké.

„Mám ji!“ ozvalo se posléze. Následovala rána.

„Nestalo se vám nic?“

„Kdepak. To jen ty moje encyklopedie. Vážně by měly být na polici, jenže zabírají tolik místa!“

Opět se vynořila a vlasy měla ještě rozcuchanější než předtím. V ruce svírala brožovanou knihu. „Mám na ni moc hezké vzpomínky. Až ji přelouskáš, možná si ji taky zase přečtu. Vrátíš mi ji, vid’?“

Přikývl jsem a sáhl pro knihu.

„Asi se dá říct, že tě teta vychovává ‚vlastníma rukama‘,“ pronesla a zamyslela se nad tím. „Vlastně toho máš s mladým Pipem dost společného.“

„A jak to myslíte, ‚vlastníma rukama‘?“

Usmála se. „Nebudu ti prozrazovat zápletku dopředu. Však to brzy zjistíš sám.“

Na obálce byl obrázek chlapce a dívky v podivném oblečení. Chlapec se usmíval. Dívka ne.

Čekali jsme, až přivezou jídlo. Sekeru ten chlápek s pizzou neměl.

3

17. srpna se nám rozbila klimatizace.

Neměli jsme žádnou světobornou, prostě jen okenní jednotku v obývacím pokoji, velkou béžovou krabici, která po zapnutí chrčela a plivala vodu na podlahu, přesto zvládla v bytě udržet chládek v těch pár dnech do roka, kdy se v Pittsburghu ukázalo slunce.

A takový byl i tenhle konkrétní 17. srpen – třiatřicet stupňů v poledne a teplota s každou minutou stoupala.

„Jestli sem pan Triano do hodiny nenakvačí, nezaplatím nájem,“ prohlásila tetička Jo. Přetáhla si odřené kožené polohovací křeslo k druhému oknu, kde žádná rozbitá klimatizace do rámu nacpaná nebyla, a uvelebila se v něm s mokrou žínkou na čele. Někdy během posledních dvaceti minut si sundala halenku a seděla tam jen ve světlé podprsence a modrých šortkách, nohy přehozené přes okraj podnožky.

„Ta pitomá věc se vždycky podělá, když ji potřebujeme,“ dodala.

Chtěl jsem podotknout, že v zimě asi není moc pravděpodobné, že by se klimatizace rozbila, ale nakonec jsem si to nechal pro sebe. „Nechceš citronádu?“

„To by bylo milé.“

V kuchyni jsem z hromady špinavého nádobí ve dřezu vytáhl skleničku, umyl ji a nalil do ní ze džbánu nápoj, který jsem měl už připravený. Když jsem jí pití podal, napjatě usrkla a polkla. „Příště asi víc cukru, ale řekla bych, že už ti to celkem jde.“

Džbán dokonalé citronády se mi ještě nepodařil.

Zavřela oči a přiložila si prázdnou skleničku k tváři. „Proč si nejdeš hrát ven? Kluk v tomhle věku by neměl trčet celý léto doma. Máš lítat venku s kamarády.“

„Žádné nemám. A v našem domě nikdo mého věku nebydlí.“

Vlažně mávla rukou. „Tak to by asi bylo nejlepší přestěhovat se do nějakého paláce na předměstí, pořídít si ohromný zámek s bazénem – a s ohromnou zahradou, kde se budou děti ze sousedství radit do fronty a podávat žádost, aby se s tebou směly kamarádit. Ty si pak vybereš ty nejlepší a ostatní odtamtud vypakuješ. To bude mnohem jednodušší než jít ven a riskovat, že třeba potkáš někoho, komu je jako tobě, a skamarádíš se s ním tím hloupým, staromódním způsobem.“ Tetička Jo otočila hlavu a mhouřila oči do slunce, jež jí vrhalo do tváře světlou čáru. „Mám tě ráda, hošku, ale opravdu bys neměl poslední dva týdny prázdnin trávit tady se mnou. Někdy jsem dost protivná, například zrovna teď. Takže ti nařizuju jít ven a bavit se.“

„Ale –“

„Hned!“ zněl rozkaz. „A do šesti tě tu nechci vidět.“

Věděl jsem, že nemá smysl se dohadovat. Popadl jsem z kuchyňského stolu komiks a vyběhl ze dveří.

Ocitl jsem se na hřbitově.

Ne že bych chtěl jít vyloženě tam, ale bylo to jediné otevřené prostranství blízko našeho domu, kde vládlo ticho. Takže jsem skončil tam. Zastavil jsem se u hrobu rodičů, abych jim dal do vázy pamplišky, které jsem natrhal na Greenlee Road, a utřel tričkem prach a hlínu z tátova náhrobku. Kdyby se tetička Jo ptala, kde jsem se tak umazal, řekl bych jí, že hrát si venku je špinavá záležitost.

Když jsem byl s výsledkem spokojený, vzal jsem to přes kopec a pak mezi hrobkami. Důsledně jsem při běhu mezi nimi zadržoval dech.

Čekal jsem, že na lavičce najdu tu holku, ale nebyla tam. Lavička zela prázdnotou, až na pár javorových listů, které se zachytily v kovové konstrukci. Ometl jsem sedátko, posadil jsem se a otevřel komiks uprostřed. Vytáhl jsem z něj tlustou brožovanou knihu, kterou jsem uvnitř ukryl. Byla to ta s usměvavým chlapcem a dívkou bez úsměvu na obálce. Nalistoval jsem první stranu a pustil se do čtení.

O dva dny později jsem se na hřbitov vrátil. A pak i další den. Lavička byla pokaždé prázdná. Vracel jsem se každý den po zbytek léta a dál, i během školního roku, tu holku jsem ale znovu potkal až po roce.

A vůbec jsem si nevšiml muže, který mě průběžně pozoroval, ukrytý mezi stromy. Někdy tam byl a někdy ne.

8. srpna 1985

Devítiletý

Zápis z 8. 8. 1985

Subjekt „D“ v rámci očekávaných parametrů.

Audio/video nahrávání

„A to se nahrává všechno?“

„Všechno ne. Ale skoro všechno. Dávej pozor, nebudu to vysvětlovat dvakrát.“

„Promiň.“

„Nový pásky jsou v těch krabicích pod stolem. Pokud je někdo vevnitř, *pokaždý* se to musí nahrávat. Pokud mluví, i kdyby tam byl sám, *rozhodně* se to musí nahrát. Tenhle materiál je poklad, přesně o tohle jim jde. Dávej si pozor na to, co tady, v tomhle boxu, říkáš. Mikrofony to zachytí a objeví se to v nahrávce. Kdyby se věci vymkly, prostě mlč. I kdyby to bylo šílený. Prostě držíš kušnu a děláš svou práci.“

„Vkládám nový pásky.“

„Přesně.“

„Můžu se na něco zeptat?“

„Jestli to nebude pitomost.“

„Řekli mi, že ho nemám poslouchat. Nemám dovolit, aby se mnou mluvil.“

„Tenhle problém vyřešili už před pár lety. Vlastně je to celkem prostý. Všechno je se zpožděním. To, co na těch monitorech vidíš a co slyšíš, se ve skutečnosti stalo před třiceti vteřinami. Čili je to bezpečný.“

„A proč má v tom případě masku?“

– Charter, pozorovací tým – 309

1

„Pomoz mi to tu vyčistit,“ nařídila tetička Jo a odhrnula šlahoun, kterému se podařilo za ty dva dny, co jsem tu nebyl, připlazit po zemi a ovinout mámin náhrobek.

Zatáhl jsem u země a vytrhl rostlinu i s hroudou hlíny.

Přistihl jsem tetičku, jak si prohlíží tátův náhrobek – nebyla na něm špína, vyryté písmo nezarůstalo mechem.

„Jak můžeš něco cítit k chlapovi, kterej ti zabil matku, to vážně nechápu.“

Radši jsem to nekomentoval. Kdybych ji opravil, byla by z toho zbytečná hádka. A já se chtěl jít podívat na lavičku.

Kromě několika zimních dnů jsem tam chodil skoro denně a po každé byla prázdná. Dokonce jsem to zkoušel v různou denní dobu pro případ, že by tam sedávala jindy. Ale nikdy tam nebyla.

Neviděl jsem ji ani ve škole. Tvrdila, že je stejně stará jako já, a všechny děti z téhle čtvrti chodily do Lincolnovy základní školy. Znamenalo to, že bydlí někde jinde. Jenže co v tom případě tenkrát dělala tady na hřbitově? Za kým sem přijela? Nemohl jsem si nevzpomenout na tu ženskou, co ji doprovázela. K čemu ta puška? Možná ji unesla a odvezla na hřbitov, aby – co? Ani tohle nedávalo smysl. Vlastně na tom setkání nedávalo smysl vůbec nic a asi proto jsem ji nemohl dostat z hlavy.

Tetička Jo roztáhla na hrobech deku a podala mi svačinu – sendvič z bílého chleba se šunkou a sýrem. Tak před týdnem jsem si všiml, že přestala kupovat balený chléb značky Wonder Bread a začala domů nosit obyčejný beze značky. Ani arašídové máslo už nebylo Jiffy. Na sklenici stálo jen *Arašídové máslo* na obyčejné nálepce. Když jsem se ptal, pověděla mi, že se bistru nedaří jako dřív a že jí zkrátili úvazek.

A jestli se situace brzy nezmění, bude asi muset vzít druhou práci. Nabídl jsem jí své úspory, které momentálně činily sto dvacet tři dolarů. Odmítla je.

„Čti,“ řekla a kývla k mámině náhrobku.

„Vážně? Už zase?“

„Čti.“

„Kaitlyn Gargeryová Thatchová, 16. února 1958 až 8. srpna 1980. Milující manželka, matka a sestra.“ Nemusel jsem se na ten kámen ani dívat, text jsem dávno znal z paměti.

„Pět let,“ pronesla tetička Jo tiše. Z cigarety mezi jejími prsty stoupal kouř k nebesům. Nevzpomínal jsem si, že by někdy nekouřila, ale poslední dobou kouřila víc. Někdy si připalovala cigaretu od nedopalku předchozí. Potáhla a vyfoukla kouř. I zuby teď měla žlutější.

O deset minut později, poté co jsem snědl svačinu, jsem s tranzistorovým rádiem a komiksem v ruce zamířil do kopce k hrobkám.

Letos se ochladilo předčasně, vítr se svíjel a proháněl se mezi těmi kamennými stavbami.

Lavička byla prázdná.

Nepřišla.

S povzdechem jsem se posadil a položil komiks vedle sebe – roh jsem si zasunul pod stehno, aby ho nezachytil vítr, a zapnul jsem rádio.

Praskání elektřiny. Kousek Phila Collinse. Pak zase praskání.

Vytáhl jsem anténu až nahoru a pomalu jí otáčel do všech stran.

Zvedl se vítr.

Praskání.

Phil Collins, tentokrát hlasitě a jasně, *Suss, suss, sudio*.

„Jsi na mé lavičce.“

Neslyšel jsem ji přicházet, a přece tam najednou byla, stála tak dva metry ode mě v dlouhém černém kabátu.

„Vypal.“

Chtěl jsem se zvednout. Srdce mi v prsou bušilo tak prudce, že jsem vůbec nedokázal uvažovat. Do tváří se mi nahrnula krev. Místo toho jsem se napřímil a semkl rty tak vzdorně, jak jsem dokázal. „Ne.“

Pokrčila rameny, posadila se na druhý konec a uhladila si sukni pod tlustým kabátem.

SUV parkovalo na druhém konci příjezdové cesty, tentokrát dál než prvně. Stála u něj ta žena v dlouhém bílém kabátu a vlasy měla

ještě bělejší. A s ní tam byladalší a i tahle měla dlouhý bílý kabát. Obě nás sledovaly. Sledovaly mě.

„Jak se máš, Johne Edward Jacku Thatchi?“

„Asi dobře.“

„Nevíš jistě, jestli se máš dobře? Mně se zdá, že se to dá posoudit stejně snadno jako počasí.“

„Mám se dobře.“

„A tví rodiče? Asi pořád mrtví, co?“

„Přečetl jsem to.“

„Cos přečetl?“

Vytáhl jsem zpod stehna svůj komiksový sešit a posunul ho po lavičce k ní.

Přejela prsty v rukavici po obálce a zamračila se. „Má na mě zapůsobit, žeš přečetl nějakou příšernost s názvem *Želvy ninja*? A ještě ke všemu první díl, takže jich bude víc.“

Když jsem se natáhl a chtěl sešit otevřít, ucukla rukou tak rychle, že se mi ten pohyb rozmazal před očima. Všiml jsem si v její tváři stopy studu, okamžitě však zmizel. Otevřel jsem komiks uprostřed a odhalil *Nadějné vyhlídky*, které jsem paní Leechové zatím nevrátil.

Oči se jí rozzářily.

Ty dvě ženy v bílých kabátech popošly blíž, mířily k nám. Když jsem se na ně podíval, obě se zastavily. Zalétl jsem pohledem k lemům jejich svrchníků, hledal jsem hlaveň pušky, jako jsem ji zahlédl posledně, ale neviděl jsem nic. Dokonce ani když se zvedl vítr. Možná se mi to minule jen zdálo.

„Rozuměl jsi jí?“ zeptala se s očima upřenýma na mou knížku.

„Četl jsem ji dvakrát,“ přiznal jsem. „Poprvé jsem si spoustu slov musel vyhledat a některé dialogy byly složité. Napodruhé už to šlo líp.“

Opřela se a sklopila oči ke své knize, kterou držela v rukách. Také *Nadějné vyhlídky*. „Já už ji přečetla dvanáctkrát, a až ji dočtu zítra, bude to potřinácté.“

„Proč si nepřečteš něco jiného?“

„K čemu? Nic lepšího není.“

„No tak to nevím. Já čtu spoustu knížek a některé se mi líbily mnohem víc.“

„Taky jsi jenom hloupý kluk.“

„Jsi na mě zlá, protože Estella v té knížce byla zlá na Pipa?“

Zasmála se. „Vy, pane Johne Edward Jacku Thatchi, nejste žádný Pip. Jsem na tebe zlá, protože jsi jenom hloupý kuk, co si nic jiného nezaslouží.“

„Proč jsem tě nikdy neviděl ve škole?“

„Nechodím do školy, učitelé chodí za mnou. Dohromady šest, vyučují každý předmět, jaký si dovedeš představit. Údajně jsem velmi chytrá, možná nadaná, a chodit do veřejné školy by bylo mrhání talentem.“

„Jsi bohatá?“

„Bydlím v ohromném domě, je to skoro zámek. Zaměstnáváme sloužící, co jsou neustále k dispozici. Nic mi neschází. Ve volném čase cestuju po světě, navštěvuji exotická místa, studuju lidi a cizí kultury. Tos chtěl slyšet?“

Pokrčil jsem rameny. „Jestli je to pravda.“

„Je.“

„Tak jo.“

Začala si hrát s růžkem jedné z rukavic, tahala za něj.

„Proč je nosíš?“

„Je zima.“

„Zas taková zima ne. A minule zima nebyla a měla jsi je taky.“

„Třeba je mám ráda.“ Zasunula pod tu pravou ukazovák a stáhla si ji. Měla dlouhé a utlé prsty.

„Stello.“ Žena s bílými vlasy se zamračila a přistoupila blíž.

Dívka si rukavici zase rychle natáhla. „Prostě je mám ráda.“ Zasunula si dlaně pod stehna.

„A proč dneska? Proč tahle lavička?“

„Tolik otázek...“

„Byl jsem tu mockrát, ale ty ne. Až dneska. Rok od poslední návštěvy, 8. srpna. Proč?“

Pousmála se. „Hledal jsi mě?“

„Ne. Jenom... bydlím kousek odsud. Často chodím za našima, to je všechno.“

„Připadáš mi nervózní, Jacku. Znervózňuju tě?“

„Ne,“ řekl jsem a doufal, že nemám červené tváře.

Vzhlédla a její tmavohnědé oči se setkaly s mými. „Tví rodiče umřeli 8. srpna?“

Přikývl jsem.

Opřela se a zvedla oči k obloze. „Zvláštní, tyhle náhody světa.“

„Tetička Jo tvrdí, že náhody nejsou.“

„A je tu s tebou, ta tvoje tetička Jo?“

Znovu jsem přikývl. „U hrobu rodičů. Chodíme sem spolu každý rok.“

„V tom případě se možná zase uvidíme.“

„Odcházíš? Vždyť jsi teprve –“

„Stello.“ Znovu ta bělovlasá.

Dívka přimhouřila oči a posunula se na lavičce dozadu. „Ještě ne. Mám hodinu.“ Měl jsem dojem, že to neříkala ani tak kvůli mně, jako kvůli těm dvěma. Pronesla to totiž mnohem hlasitěji, než by musela, kdyby mluvila na mě.

V tu chvíli jsem něco zahlédl, někdo se pohnul na zadním sedadle SUV.

Muž. Ne, kluk. „Kdo je to?“

Sledovala můj pohled, pak se zamračila. „David Pickford.“

„A kdo to je?“

„Nikdo.“

„Kolik mu je?“

„Proč tě to zajímá?“

„Jen tak.“

Pokrčila rameny. „Asi devět nebo deset. Jako nám.“

„A to má masku?“

Natáhla ruku v rukavici k mému komiksu a zalistovala jím. „Zapomeň na něj. Vyprávěj mi o těch svých želvách.“

Usmál jsem se a přesně to jsem udělal. Ten kluk nás z auta sledoval, stejně jako obě ženy v bílém.

Znovu jsem ho měl potkat až za třináct let, a i to se ukázalo jako příliš brzy.

2

„Tohle *není* žádná Americká pecka,“ prohlásil jsem při pohledu na talíř, který přede mě postavil pan Krendal. Děkuvzdání mělo přijít za deset dnů a tetička Jo brala tolik dvojitych směn, kolik mohla, protože chtěla našetřit dost peněz na pořádnou večeři s krocanem. To znamenalo obejít se nějakou dobu bez pizzy. A taky mi pozastavila kapesné. Nevadilo mi to, měl jsem našetřeno sto čtyřicet jedna dolarů. A protože si tetička ode mě odmítala vzít peníze, dal jsem je panu Trianovi, správci našeho domu, aby koupil krocana a já ji mohl překvapit.

Elden Krendal, majitel a jediný kuchař Krendalova bistra, měl určitá pravidla. Dovoloval zaměstnancům najíst se zadarmo, jen si nemohli objednat z jídelního lístku a museli se spokojit s tím, co zbylo.

Když se ho tetička Jo před pár týdny zeptala, jestli bych mohl chodit na jídlo zdarma spolu s ní, utřel si Krendal ruce s tlustými prsty do kdysi bílé zástěry a klekl si ke mně. „Tenhle chlapíček je moc malý na... kolik že mu je? Osm?“

Sám nebyl nijak vysoký, možná tak o tři centimetry vyšší než tetička Jo, přesto to byl rozložitý chlap. Představoval jsem si, jak celý den v kuchyni ujídá, jen aby se udržel ve formě. Musel vážit minimálně sto padesát kilo a připomínal mi mistra Propera, toho z reklam, po dvaceti letech. Na hlavě neměl ani vlásek. Jednou jsem ho slyšel říkat, že už ho přestalo bavit nosit v kuchyni sítky na vlasy, tak si všechny oholil. Tetička Jo soudila, že naopak on přestal bavit své vlasy, takže ho opustily z vlastní vůle. Měl nakažlivý úsměv. Nevybavím si, že by se někdy neusmíval. Dokonce i když hulákal zezadu z kuchyně, stejně se u toho zubil.

„Devět,“ opravil jsem ho.

Zavrtěl hlavou. „Jsi kost a kůže. Když budeš jíst napůl s tetou, velký a silný chlap z tebe určitě nevyroste. Potřebuješ vlastní porci.“

„Nemůžu si dovolit –“ začala protestovat tetička Jo.

On jen mávl rukou. „Nakrmíme toho kluka, až mu to poleze ušima. A třeba pro mě jednou bude pracovat.“

„Půjdu na vysokou a stanu se astronautem nebo možná reportérem *Daily Planet*,“ upozornil jsem ho.

„A co reportérem ve vesmíru? Ty asi taky potřebujeme,“ opáčil pan Krendal. „Posaď se, něco ti uklohním.“

Tetička Jo kývla k řadě stoliček u pultu, ale já se místo toho usedl na lavici u malého stolku pro dva, docela vzadu a blízko toalet. V následujících týdnech se z toho stal můj stůl. Pan Krendal vyrobil papírovou cedulku, na níž stálo velkými tiskacími písmeny: REZERVOVÁNO PRO JACKA THATCHE – REPORTÉRA ASTRONAUTA. Postavil ji tam každý den, než tetičce Jo začínala směna, protože věděl, že nejspíš přijdu i já.

Když se mě dnes zeptal, co si dám k večeři, řekl jsem mu, že bych rád Americkou pecku, jako mívají v restauracích Denny's, a čokoládový koktejl. Přinesl mi kuřecí sendvič v rýžovém chlebu, k tomu hranolky a sklenici vody.

„Tohle je Krendalova Americká pecka. Od toho, co pod stejným názvem podává konkurence, se může trochu lišit,“ prohlásil. „Když mi ti dobří lidé z Denny's ukradli ten název z jídelního lístku, ani si nepřečetli popis. S lidmi z McDonald's jsem měl podobný problém. Skoro rok jsem jim vykládal, že Big Mac má být mísa těstovin se sýrem a slaninou navrch, ale úplně mě ignorovali. Za mých mladých let ještě korporace braly krádež nápadů vážně. Dneska už si lidi své zlodějiny vůbec neváží.“

Pocuchal mi vlasy, vrátil se do kuchyně a nechal mě se najíst. Čokoládový koktejl jsem si objednal pokaždé. A nikdy jsem ho nedostal. Krendal trval na tom, že lidský organismus není k trávení tak velké dávky cukru uzpůsobený a voda pro mě bude lepší, zvláště pro mé zuby. Sám neměl ve svých osmapadesáti ani jeden kaz. A jak vzápětí poukázal, taky nikdy nepil čokoládové koktejly.

Rychle jsem spořádal sendvič i hranolky. Obojí bylo vynikající.

Tetička Jo mezitím pobíhala po bistru. Usmívala se. Pozoroval jsem ji a všiml si, že kdykoli jedná se zákazníkem, nasadí ten nejzářivější

úsměv. A taky jsem zachytil, jak jí ten úsměv okamžitě sklouzne ze rtů, jakmile se k němu otočí zády. Zas tak moc tam být nechtěla.

Užuž jsem se chystal sbalit si věci a vrátit se domů, když se objevila u mě a na roh stolu položila čtyři dolary. „Musela jsem obsloužit tři stoly, abych měla aspoň na cigára! Dneska dýška nesypou. Doufám, že se to rychle změní. Buď tak hodnej, doběhni mi vedle do trafiky a kup mi dvoje červený marlborky stovky, ano? Drobný si můžeš nechat.“

Chtěl jsem odmítnout. Tetička Jo kouřila moc. To ráno kašlala dobře pět minut v kuse, než vůbec vylezla z postele.

Jenže kdybych odmítl, stejně by si pro ně skočila, a ještě by mi vyčetla potenciální spropitné, o něž by mezitím přišla.

Popadl jsem peníze a zamířil ke dveřím. „Hned jsem zpátky.“

3

Obloha se zatáhla šedivými mraky s bílým okrajem a ve vzduchu visela vlhkost. Ten den ještě nepršelo, přesto jsem nepochyboval, že bude. V Pittsburghu je to v listopadu sázka na jistotu a nikdo z místních by si rozhodně nevsadil proti. Vzhledem k tomu, že bylo skoro poledne, mělo stát slunce vysoko na obloze. Místo toho zřejmě odcestovalo na Floridu a nechalo nám jako náhražku jen slabou žárovku.

Krámek na rohu ležel dva vchody od Krendalova bistra, na stejné straně ulice, takže jsem nemusel ani přecházet. Obchod zabíral přízemí budovy ve tvaru klínu, vepředu byl úzký a dozadu se rozšiřoval, byl vybudovaný tak, aby se přizpůsobil podivnému úhlu ulic, navržených, aby se přizpůsobily velkému kopci, pod nímž ležela celá naše čtvrť. Pittsburgh se nemohl pochlubit žádnými otevřenými rovnými prostranstvími, jen podivnými úhly. Dokonce i podlaha v našem bytě byla tak svažitá, že mi autíčka od Matchboxu bez jakéhokoli přičinění sjížděla z jednoho konce kuchyně na druhý.

Zvonek nade dveřmi spustil elektronickou melodii dřív, než se za mnou stačily zabouchnout. V přední části obchodu se hned u dveří sice nacházely dvě velké výlohy, každý dostupný centimetr skla byl však pokrytý plakáty, nápisy a reklamami na různé artikly – od mléka přes pivo až po cigarety. Každou řádku zdůrazňoval vykřičník, protože nápis CIGARETY \$1.25! byl mnohem lepší než jen CIGARETY \$1.25. V tomhle městě jste na podobný krámek narazili takřka na každém rohu a přežít mohly jen ty ověřené největším počtem vykřičníků.

Za pultem stál chlapík s prořídými černými vlasy, v kostkované košili tak o dvě čísla menší. Ještě jsem ho tam neviděl. Pokývl mi na pozdrav a odložil noviny *Pittsburgh Post-Gazette*. Steelers včera porazili

Oilers třicet ku sedmi – třetí vítězství v řadě. „Dvoje červené marlborky stovky, prosím.“

Zamračil se, zavrtěl hlavou a vrátil se k novinám. „Víš, že ti je nemůžu prodat.“

„Proč ne?“

Významně zalétl pohledem k nápisu: PRODEJ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ OSOBÁM STARŠÍM 18 LET. Tentokrát žádný vykřičník.

„Nejsou pro mě, ale pro tetu.“

„A kdo je tvoje tet?“

„Josephine Gargeryová. Pracuje a nemůže si pro ně dojít.“

„Myslíš Jo... od Krendala?“

Přikývl jsem.

„A nejsou pro tebe? Nezapálíš si s kamarádama, jen co zmizíš za rohem?“

„Kouření je hnus. Nekouřím. Pan Cougin mě zná, chodím sem často.“

„Pan Cougin tu dneska není.“

„Ale je přece majitel, vidíte? Když mi cigarety může prodat, tak asi i vy, ne? Jinak by tetička Jo musela odejít z práce, což by ji pěkně namíchlo, a pana Krendala asi taky. Pravděpodobně si pak budou stěžovat panu Couginovi a on si to vylije na vás. Jestli mi ty cigarety prodáte, můžeme se tomu všemu vyhnout. Já tyhle scénky nemám rád a vy určitě taky ne. Navíc se nemusíte bát, že bych vás napráskal policii. Jsem slušný kluk.“

Kousl se zevnitř do tváře, sklopil oči k růžku novin, jako by tam přímo pod článkem o vítězství Steelers stála natištěná odpověď. Dlouze vydechl a podal mi z police za sebou dvě krabičky cigaret. „Nikdo nemá rád scénky.“

„Ne,“ souhlasil jsem. „To teda nemá.“

Spolu s krabičkami mi podal dolar a třicet osm centů nazpátek.

„Děkuju.“ Posbíral jsem drobné i cigarety a zamířil ke stojanu s komiksy v zadní části obchodu. Většinu těch dobrých už jsem si stačil pořídit, přesto mi padl do oka jeden konkrétní: jedenácté číslo řady *Superman Annual*. Objevil jsem ho tu v úterý, ale to jsem měl u sebe jen třiasedmdesát centů, což na pokrytí přemrštěné ceny dolar a pětadvacet centů nestačilo. A tak jsem knížku ukryl za holčičí sešit *Strawberry Shortcake* číslo čtyři v horním regálu, kam by žádný milovník komiksů s trochou sebeúcty nikdy nesáhl, a doufal jsem, že

ho tam najdu, až se pro něj vrátím. Byl tam. Sotva jsem jím zalistoval, zvonek nade dveřmi znovu spustil. Matně jsem vnímal rachot z ulice a zvuky kroků, než se dveře zase zavřely.

„Naval všechno, co je v pokladně! Dělej!“ ozvalo se chraplavě někde za mými zády.

„Dobře, samozřejmě, hlavně v klidu,“ domlouval dotyčnému prodáváč. „Jen si to všechno vezměte, nechci –“

A vtom se ozval výstřel. Ta rána otřásla i popsanými skly ve výloze.

Upustil jsem cigarety.

Zbytek se seběhl neuvěřitelně rychle.

Obrátil jsem se ve stejné chvíli jako ten střelec. Jako ve zpomaleném záběru jsem viděl, jak prudce otáčí hlavu, až se mu rozlétly dlouhé masné zrzavé vlasy, jak zvedá ruku a míří na mě pistolí, jíž z hlavně ještě stoupá kouř.

Stiskl spoušť. Ne jednou, ale hned dvakrát.

Srdce mi explodovalo bolestí mnohem silnější, než jsem kdy zažil.

Ucítil jsem, jak se mi po stehně rozlévá horkost.

Zbraň cvakla.

Cvakla dvakrát, ovšem *naprázdno*.

Žádný výstřel. Žádný zásah. Nějaká technická chyba.

Střelec se zamračil, málem po mně tu bouchačku hodil. Pak se otočil k pokladně a chvatně si začal cpát bankovky do kapes. Když je shrábl všechny, udělal krok ke mně. Z očí mu sršely blesky. „Vím, jak vypadáš, smrade! Ksichty si pamatuju. Jestli někdy jenom cekneš, podám si tě. Vykuchám tě a pověším na lampu!“

A byl pryč.

Podíval jsem se na nohu. Pomočil jsem se. Bylo mi to jedno.

Sám nevím, jak dlouho jsem tam stál. Nemohl jsem se ani pohnout.

Ale nakonec jsem našel sílu doběhnout zpátky do bistra a sehnat pomoc.

8. srpna 1986

Desetiletý

Zápis z 8. 8. 1986

Rozhovor s doktorkou Helen Durginovou. Subjekt „D“ působí rozrušeně.

Audio/video nahrávání

„Ráda bych si s tebou popovídala o tvých rodičích.“

„Nechci.“

„To se nedá nic dělat. Všichni potřebujeme pochopit, co se vlastně stalo.“

„Nepamatuju si na to. Byl jsem malý.“

„Ale pamatuješ. Myslím, že si pamatuješ úplně na všechno, co se ten den odehrálo.“

Ticho.

„Nebyla to tvoje vina, Davide. Byly ti teprve dva. Nemohl jsi vědět, co se stane.“

„Nechci.“

„Doktorka Durginová si povzdechla. „Tak o čem bys chtěl mluvit?“

„Proč ke mně nikdo jiný na návštěvu nechodí?“

„Víš proč.“

„Vy se přece nebojíte. Chodíte sem.“

„Jsem hluchá, Davide. Neslyším tě. Odezírám ti ze rtů.“

„Proto se nebojíte?“

„Proto tě můžu navštěvovat.“

„Takže kdyby se vám vrátil sluch, už byste za mnou nechodila?“

„Ráda bych, ale asi by mi to nedovolili.“

„Ale mluvila byste se mnou přes reproduktory? Jako všichni ostatní?“

„Kdyby mi to dovolili.“

„Chodil za mnou doktor Peavy. A ten hluchý nebyl.“

„Jenže už nechodí, vid', Davide? Vzpomeneš si, co se stalo doktoru Peavymu?“

„Ano. Byl na mě zlý. Tak jsem mu v tom zabránil.“

„To bylo dva týdny po tom incidentu s tvými rodiči. Jestli si pamatuješ, co se stalo doktoru Peavymu, určitě si taky pamatuješ, co se stalo jim.“

Ticho.

„Davide?“

„Jsem unavený. Můžeme už skončit?“

„Tví rodiče na tebe byli zlí? Jako doktor Peavy?“

„Táta.“

„A tys mu v tom zabránil?“

Ticho.

„Davide, musíš mluvit nahlas, kvůli nahrávání. Zabránil jsi svému otci?“

„Ano.“

„A jak jsi to udělal?“

„Nevzpomínám si.“

„Já myslím, že vzpomínáš.“

„Mamince se nic stát nemělo.“

„To nebyla tvoje vina.“

David už neřekl nic.

1

„Čti.“

„Ale no tak.“

Tetička Jo na mě upřela zrak a semkla rty kolem pahýlu cigarety, který jí visel z úst. „Čti.“

Obrátil jsem oči v sloup. „Kaitlyn Gargeryová Thatchová. 16. února 1958 až 8. srpna 1980. Milující manželka, matka a sestra. Můžeme už jít?“

Tetička Jo přimhouřila oči a zapálila si další cigaretu. „Kam to pokaždé utečeš?“

Popadl jsem z deky komiks. „Jenom za kopec, je tam lavička, kde si čtu.“

„Můžeš si číst tady. Co kdybys matce a mně chvíli předčítal? Určitě by se jí to líbilo.“

„Podle mě jsou jí *Želvy ninja* u dvou prdelí.“

Schytal jsem pohlavek. „Jak to mluvíš! Nemysli si, že jsi tak velký, že tě nedokážu přehnout přes koleno.“

„Nemyslím. Promiň.“

Tetička Jo zabručela a potáhla z nové cigarety. Nedopalek předchozí upustila do vázy připojené k tátovu náhrobku. V duchu jsem si slíbil, že ho pak vylovím.

U dvou prdelí, to bylo moje oblíbené nové slovo – nebo přesněji tři slova. Měsíc před koncem školního roku k nám přistoupil kluk z Lincolnu, Duncan Bellino. Jeho táta byl ředitelem továrny a přestěhovali se sem z Chicaga. Začali jsme mu říkat Dunk. Kouřil a říkal věci jako *u dvou prdelí*. Měl tu největší sbírku komiksů, jakou jsem kdy viděl jinde než v obchodě. Vlastnil jich celé bedny. Prohrabováním těch zásob jsem strávil většinu léta.

Když se po škole rozeslo, co se odehrálo v tom obchodě na rohu, faktor mé popularity vystřelil vzhůru a přibližně dva týdny se pohyboval v nebeských výšinách, než si všichni uvědomili, že jsem pořád stejný kluk jako ten, kterého předtím ignorovali. Pak se všechno vesměs vrátilo k normálu. Ale Dunk při mně zůstal. Když slyšel, co se stalo, pokrčil rameny a vyprávěl mi, že v Chicagu některé obchody vykradou dvakrát nebo i třikrát za den. Člověk měl vlastně kliku, když zvládl nakoupit, aniž by při tom narazil na lupiče, běžná záležitost.

Jeho táta vlastnil revolver, protože sloužil v armádě u rangerů. Ukrýval ho v krabici od bot na horní polici ve skříni. Museli jsme si z kuchyně přitáhnout židli, abychom tam dosáhli. Byla u něj i munice. Dunk mi dovolil nechat si jeden náboj. Prý kdyby za mnou ten zloděj ještě někdy přišel, půjčí mi otcovu zbraň, abych ho mohl střelít do obličeje. Vzhledem k tomu, že byl revolver obvykle ukrytý v krabici od bot ve skříni jeho táty, jsem si byl poměrně jistý, že by se to nestihlo včas. Logistiku bylo třeba ještě vypilovat.

Logistika, to bylo v té době mé druhé nejoblíbenější slovo.

„Neviděla jsi mého walkmana?“

Tetička Jo ho vylovila z tašky a podala mi ho. Utratil jsem za něj větší část úspor, ale stálo to za to. Nejenže v něm bylo zabudované rádio, přehrával taky kazety. A neměl anténu. Mnohem lepší než náš starý tranzistor.

Pustil jsem se do kopce.

„Máš hodinu!“ křikla za mnou. „Dneska začínám ve čtyři a Krendal říkal, že můžeš obsluhovat do osmi, než přijde Carter – ty peníze potřebujeme!“

Mávl jsem rukou na souhlas.

V tu chvíli se tetička Jo rozkašlala a slyšel jsem ji ještě i mezi hrobkami. V poslední době kašlala hodně.

Lavička zela prázdnotou, což jsem čekal. Bylo ještě brzy. Naposledy sem přijela až ve čtyři. Posadil jsem se, nasadil si sluchátka a zapnul walkmana.

Praskání.

I tohle jsem čekal. Ztišil jsem zvuk.

Loni jsem Stelle *Želvy ninja* číslo jedna nechal. Letos nejenže jsem jí přinesl dvojku, ale taky tři komiksy *Wonder Woman*, které jsem si vypůjčil z Dunkovy sbírky. Ze začátku jsem se divil, že má všechny

díly, ale on mi rychle vysvětlil, že je tam spousta polonahých ženských. Od té doby jsem si tenhle komiks taky oblíbil.

Kdyby Dunk věděl, že se právě chci podělit o část jeho milované sbírky s holkou, zabil by mě.

Uběhlo dvacet minut.

Třicet.

Začínal jsem se bát, že se neukáže. Vtom jsem spatřil příjíždějící bílé SUV a za ním ještě jedno, stejná značka i model. Oba vozy zastavily tak deset metrů od lavičky.

Utřel jsem si zpocené ruce o džíny. Dveře u řidiče se otevřely a ven vystoupila ta starší žena. Uhladila si dlouhý bílý kabát. Slunce dnes nesvítilo, přesto se teplota pohybovala kolem pětadvaceti stupňů, což rozhodně nebylo počasí na kabát. Nemohl jsem si nevzpomenout na tu zbraň. Nebyla taková, jakou měl Dunkův táta, tahle byla delší, puška nebo brokovnice, ukrytá pod svrchníkem.

Pak se zadní dveře SUV otevřely. Čekal jsem Stellu, místo ní však vystoupil nějaký chlap s tmavě hnědými vlasy a slunečními brýlemi a i on měl na sobě dlouhý bílý kabát. Na druhé straně vystoupil další muž a nějaká žena. I z druhého SUV se vynořili čtyři dospělí. Všichni měli dlouhé bílé kabáty. Stella nikde. Řidička toho prvního automobilu, kterou jsem si pamatoval z ostatních setkání se Stellou, došla k lavičce a posadila se na dívčino obvyklé místo.

V uších mi hlasitě praskala statická elektřina z walkmanu. Vypnul jsem ho a stáhl si sluchátka. „Kde je Stella?“

Usmála se. A byl to chladný úsměv kočky Šklíby, která zdraví myš těsně před tím, než tvorečka spolkne i s ocasem, nucený škleb, maska. A pod tu masku jsem ani za nic nechtěl nahlédnout.

„Stella se k nám dnes nepřipojí.“

„Kde je?“

Dala si nohu přes nohu. Na mě se nepodívala, upírala oči před sebe, na auta, na ty ostatní, kteří u nich stáli. „Slečna Nettletonová je někde jinde. Kde, není tvoje starost.“

„Je v pořádku?“

Neubránil jsem se pocitu, že se Stelle něco stalo, nějaká hrozná nehoda. Proč by jinak nepřijela?

Dlouhé bílé vlasy měla ta žena stažené do ohonu, který jí spadl přes límec kabátu, dlouhé pěstěné nehty nalakované nabílo, v barvě svrchníku. Založila si ruce v klíně. „Jmenuju se Latrese Oliverová.

Můžeš mi říkat slečno Oliverová nebo i paní Oliverová. Nikdy mi nebudeš říkat Latrese. Jsem a vždycky ti budu nadřazená. I kdyby se ti jednou podařilo dosáhnout nějakého malého úspěchu, i kdybys v nějaké fázi svého mizerného života náhodou zakopl o velký úspěch, i kdybys získal bohatství a postavení, zůstaneš pode mnou, podřadný. Rozumíš? Říkám to jasně? Přikývni, jestli mi rozumíš.“

Začal jsem přikyvovat dřív, než jsem si uvědomil, že to dělám. Přinutil jsem se ten pohyb zastavit, znehybnět.

„Výborně,“ utrousila. „Ne že bych od tebe něco čekala. Myslím, že už jsi dosáhl svého vrcholu jako obsluha v bistru, kde sbíráš špinavé nádoby a zbytky. Utíráš fleky od moči na zamazaných porcelánových dlaždicích na záchodech, drhneš zaschlá hovna cizích lidí ze společné mísy. A tam taky doopravdy patříš.“

„Kde... kde je Stella?“ Chtěl jsem, aby to znělo důrazně, dokonce tvrdě. Ale neznělo. Vypískl jsem, jako bych byl o polovinu mladší, jako ten kluk v obchodě před devíti měsíci, který si cvrnkl do kalhot.

„Připadá ti hezká? Naše Stellinka?“

Mlčel jsem. Zalétl jsem pohledem k hromádce komiksů na lavičce.

Nezrušeně pokračovala. „Víš, ty ji mít nikdy nebudeš. Sice po ní budeš toužit, ale nikdy nebude tvoje. Vadí ti to?“

„Já... holky se mi nelíbí. Ne takhle.“

„Ne? Však ještě budou. Věřím, že to přijde. Jednou ji budeš chtít tak zoufale, že by ses postavil před rozjetý auták, jen aby ses jí mohl dotknout, ucítit její teplé tělo, ochutnat její polibek. Naší Stelly.“

„Chci s ní jenom mluvit.“

Slečna Oliverová si odfrkla, ztracená ve vlastních myšlenkách. „Vsadím se, že po těch návštěvách jdeš domů, vytáhneš si pindíka z kalhot, nechutně si na něj saháš a myslíš na ni – na to, jak jí voní vlasy, jak má hladkou pleť. Viděl jsi už vůbec nahou holku? Počítám, že ne. V tomhle věku ne. Ale asi na to myslíš, hlavou se ti honí ty nejšpinavější představy. Nejsi o nic lepší než ostatní kluci, všichni jste stejní. Nikdo z vás není pro naši Stellu dost dobrý a dělá se mi zle už jen při představě, že by s tebou mluvila, natož...“ Nedopověděla, zavrtěla hlavou. Pak se otočila a zadívala se na mě, probodla mě těma tmavě šedýma očima s vášnivou, takřka hmatatelnou nenávistí. „Stane se pro tebe vším. Každý doušek vzduchu, který nasaješ, bude patřit jí, všechno, co děláš, bude pro ni, a naopak ty pro ni nebudeš znamenat vůbec nic. Budeš něco, co si otře z boty a nechá u silnice, aby to

mohli mrchožrouti roztrhat, sežrat a vykálet. Jsi a vždycky budeš jen odpad – stavební kameny, které mohl vesmír využít mnohem lepším způsobem, nedopatření.“

Vstala, opět si uhladila ten dlouhý bílý plášť a bez dalšího slova nastoupila do auta. Ti ostatní udělali totéž. Díval jsem se za nimi, jak odjíždějí, a to ticho a mrtvo na hřbitově mě přímo dusilo.

2

Kazatel vstoupil do bytu a přitiskl obě ruce ke dveřím, jež se s jemným cvaknutím zavřely. Věděl, že nikdo není doma, byl si tím jistý, nechtěl však upozornit na svou přítomnost sousedy, ať už dřímají v posteli, nebo se dívají na televizi, místo aby navštěvovali hnijící mrtvoly dvou dávno ztracených příbuzných na hřbitově kousek za domem.

Obyvatelé podobných domů držíávají pospolu. Na Kazatelův vkus se až moc často pletli do věcí ostatních. Sám by na takovém místě nemohl žít a nechápal, jak si někdo něco takového dobrovolně vybere.

Ten byt připomínal krabici.

Krabici na hromadě dalších krabic, vedle dalších krabic pod ještě větší hromadou dalších krabic. Nebyl to domov, ale cela. Místo, kam vás nacpe společnost.

Josephine Gargeryová moc nevydělávala. Než sem přijel, prohlédl si její poslední tři daňová přiznání. Jako servírka brala na hodinu 2,01 dolaru plus spropitné, přičemž průměrné dýško se pohybovalo mezi 10 a 15 procenty. Kazatel ovšem nechával 20 procent, ať už byla obsluha dobrá, nebo ne, a vždycky se choval uctivě. Ne protože by měl pocit, že to mají servírky těžké nebo že si zaslouží víc, než je běžné, vzhledem k tomu, jak je to s ním někdy složité. Ale dotýkaly se jeho jídla a u toho na ně většinou neviděl. V životě by ho nenapadlo chovat se nepříjemně k někomu, kdo mu má z kuchyně přinést jídlo. Mohli by do něj plivnout nebo i něco horšího. Jednou slyšel o kuchaři, který prohnal kuřecí sendvič myčkou na nádobí, když se dozvěděl, že si ho objednal jeho bývalý středoškolský učitel, který mu tři roky předtím dal čtyřku z dějepisu. Tak si představte, co by mohl tentýž člověk provést, kdyby pojal náhlou nelibost vůči štamgastovi, který na něj byl posledně hrubý nebo mu dal mizerné spropitné.

Kazatel dával pokaždé dýško 20 procent a udělal to i dnes ráno, když se nasnídal v Krendalově bistru. Vzhledem k výši příjmů vykázaných v daňovém přiznání Josephine Gargeryové jí většina obvyklých zákazníků nechávala méně. Za loňský rok si vydělala 7 840 dolarů. To znamenalo 150 dolarů a 77 centů týdně – jen o pár dolarů nad státem uznaným prahem chudoby, který byl stanoven na 7 240 dolarů ročně. Vzhledem k tomu, že na ní navíc závisel ten kluk, se slečně Gargeryové nevedlo nejlépe. Což bylo zřetelné i u ní doma, když se tu trochu porozhlédl.

Krcálek páchl cigaretovým kouřem, přestože byla obě okna v obývacím pokoji otevřená a dovnitř proudil vánek. Stěny byly potažené šedivým filmem. Mohl si jen představovat, jak špínou z toho kouře načichl nábytek, povlečení i oblečení. Vzal si tlusté kožené rukavice. Nemohl a nehodlal se tu ničeho dotýkat holýma rukama.

Nekouřil a ani to ve své přítomnosti nikomu netoleroval. Byl to špinavý a marnotratný zlovyk.

Zůstal stát zády ke dveřím od bytu. Po jeho levici se nacházela malá kuchyně. Kuchyňská linka se zdála tak deset let stará, rohy a škvíry byly zrezivělé. V lednici našel jen dochucovadla, plátkový americký sýr a zbytek mléka, které bylo podle pachu dost na hraně.

Úzká chodba před ním vedla do obývacího pokoje, po pravé straně viděl dvojce dveře, nejspíš do ložnic. V kuchyni neobjevil nic zajímavého, ani vzkaz připevněný na dveře lednice – vypadalo to, že se ta místnost používá jen zřídka. Zamířil tedy do obývacího pokoje. Vlevo v rohu stál zastrčený jídelní stůl, posetý hromadami otevřené i neotevřené pošty. Kazatel zvedl nejbližší hromádku a prošel zpáteční adresy: složenky a objednávka výherního předplatného časopisů Publisher's Clearing House. Obálky se složenkami otevřené nebyly, zato nabídka výherního předplatného už byla vyplněná a připravená k odeslání. Stálo v ní jméno Josephine Gargeryové, leč dětským písmem – musel to vyplňovat ten kluk.

Kazatel vrátil poštu na stůl, opatrně všechno srovnal do původního stavu a rozhlédl se po místnosti. Polohovací křeslo s podnožkou i pohovka stály natočené k malé dvanáctipalcové televizi. Uprostřed tohoto trojúhelníku trůnil kávový stolek. Čekal, že na něm najde vrstvu prachu, povrch však byl čistý, stejně jako horní strana televizoru. Špína tu zřejmě začínala a končila cigaretovým kouřem. Někdo si dal práci a byt pravidelně uklízel, což Kazatele překvapovalo. Opět za tím

viděl chlapce. Jeho teta sloužila dlouhé směny a doma moc nepobyla, většinou se sotva stačila vyspat, osprchovat a vrátit do práce. Chlapec se o sebe staral sám. Skutečně nechápal, jak se té ženské podařilo kouřit tak, že se to nesmazatelně podepsalo na stavu bytu. Musela si zapalovat jednu od druhé. Věděl, že chlapec nekouří, přinejmenším zatím ne. Bedlivě ho sledovali a takového odporného zlovyku by si všimli. Když přičichl k pohovce a ke křeslu, ověřil si, že při kouření sedává Gargeryová v křesle. Kupodivu nikde nenašel popelník. Na okně u křesla nebyla síť proti hmyzu, tak možná odklepávala popel z něj, ale moc by za to nedal.

Dveře do první ze dvou malých ložnic se nalézaly naproti obývacímu pokoji. Očividně šlo o chlapcův pokoj – stěny pokrývaly plakáty superhrdinů a stránky vytrhané z komiksů. Na prádelníku našel hromádku knih, klasiku jako *Ostrov pokladů* a *Pán much*, ale taky dobře deset svazků detektivek s bratry Hardyovými. Vedle nich ležely v úpravných hromádkách komiksy. V zásuvkách neobjevil nic kromě ošacení, všechno poskládané a roztříděné. Ponožky byly spárované a svinuté do klubíček. Čekal, že mezi prádlem najde něco ukrytého, nějaký kontraband, ale nebylo tu nic. A nic nebylo ani pod postelí, dokonce ani chuchvalec prachu.

Oblečení měl ve skříni dokonale symetricky uspořádané na ramínkách a seřazené od světlých barev k tmavým. Na dně ležela lepenková krabice. V ní Kazatel objevil dvanáct popelníků, ukrytých pod několika brožovanými knihami – zřejmě proto se jinak v bytě žádné nevyskytovaly. Chlapec si nejspíš myslel, že když je schová, přiměje tetu přestat kouřit. Chytré. Dětinské, ale chytré.

Kazatel vrátil všechno na své místo a skříň zavřel.

Přelétl očima pokoj, ten pořádek v něm. Všechno uklizené.

I on býval kdysi kluk.

A kluci mají skryše.

Vrátil se k posteli, zvedl matraci a rozzářil se, protože to byla trefa.

Mezi matrací a lamelami roštu ležel nějaký zápisník. Zvedl ho a zalistoval jím. Tak ne, nebyl to zápisník, ale *skicák* a v něm desítky kreseb – desítky Stelliných portrétů.

Vrátil matraci na místo.

Skici byly jen v hrubých rysech, přesto velice dobré. Mnohem lepší, než by kdy svedl Kazatel. A výrazně lepší, než by se daly čekat od většiny dětí. Zvlášť ta poslední, kde se Stella usmívala a v očích se

jí odráželo slunce, byla dobrá. Ta byla *vážně* dobrá, vyvedená černou propiskou, což je médium, které nedovoluje chybovat.

Tohle musí přestat. Začíná se to vymykat z ruky.

Kazatel se posadil na kraj postele, skicák položil vedle sebe.

Co na něm ta holka vidí?

Proč zrovna on?

Není nikdo, jen krysa, která bude s ostatními běhat v bludišti. Jeho život proběhne a skončí jako nic. Pravděpodobně si nebude moct dovolit ani vysokou, nedosáhne sebemenšího úspěchu. Je odsouzený k životu plnému tvrdé dřiny a předčasnému odchodu, tak proč zrovna on?

Kazatel vytáhl z podpažního pouzdra Walther PPK/S.380 a podržel zbraň v ruce. Nepřítomně povolil tlumič, pak ho zase utáhl. Váha té zbraně, tvar rukojeti, pach oleje, všechny ty věci mu pomáhaly soustředit se.

Mohl by toho kluka zabít. A možná bude muset. Vlastně si tím byl skoro jistý. Tak proč otálet?

Mohl by tu počkat a prostřelit mu mozek, až se vrátí ze hřbitova. Jemu i jeho tetě. Zabíjení dětí pro něj nepředstavovalo žádné dilema. Už jich oddělal dost. Jediný rozdíl mezi dítětem a dospělým je čas. Všechno by se tím vyřešilo. Celá ta otřesná záležitost by byla za nimi, mohli by normálně žít dál.

Jenže by to mělo své následky.

Kazatel se poškrábal hlavní na bradě.

3

Šli jsme pozdě na směnu.

A byla to moje vina.

Když ta ženská odjela, seděl jsem na lavičce jako zkamenělý. V hlavě mi zvonilo, nedokázal jsem zastavit třesavku. Každý nádech jako by mi vázl v hrdle a chytal se po stranách, odmítal se nechat vypustit.

Ještě i teď, když jsem pospíchal za tetičkou Jo, mi srdce bušilo tak urputně, že jsem se bál, aby se mi nevylomilo z žeber a nežuchlo někam před nás, na rozbitý chodník.

„Nechytil jsi něco? Nevypadáš dobře.“

Málem jsem tetičce Jo řekl, že ona *zas* *nezní* moc dobře, což byla pravda – po cestě vydávala zvláštní hvízdavé zvuky, jako když fouká vítr přes okraj pečicího papíru. Každých pár kroků to podtrhla vlhkým zakašláním. Ani to ji však nepřimělo přestat kouřit.

„Co kdybych ještě odnesl ty věci domů? Rovnou bych si vzal vitamin C.“

„Mám ho ve skřínce v bistru,“ opáčila. „Teď si nemůžeme dovolit být nemocní.“

Sice mi nic neřekla, věděl jsem však, že ještě nezaplatila nájem na srpen. Osmidenní zpoždění. Platba kdykoli po pátém znamenala penále. Nevěděl jsem, kolik to dělá, zato jsem věděl, že je to víc, než máme. Mohl bych vrátit toho walkmana. Mohl bych jí znovu nabídnout svoje úspory, ale stejně by si je nevzala.

Do bistra jsme přišli o dvacet minut později. Bylo narváno. Pan Krendal stál v kuchyni u sporáku a sledoval, jak procházíme dozadu za pult. „Josie! Vezmi si zástěru, nestíháme!“

Ještě nebylo ani pět, přesto u každého stolu a na každé židli někdo seděl. Nějakých šest lidí postávalo u vchodu a čekalo, až se uvolní

místo. Za pultem utírala Lurline Waldripová cosi, co vypadalo jako vyliité kafe. Podívala se na nás, zavrtěla hlavou a pokračovala.

Nejprve jsem si všiml kabátu té ženy.

Když obsluhujete u stolů, rychle se naučíte vyhledat očima špinavé nádoby, jakmile vejdete do místnosti. Tato schopnost se časem zdokonalí, je to něco jako radar. Mé oči začaly s tím automatickým cvičením, jakmile jsme vstoupili, vnímaly, co kdo právě jí, talíře, přibory a sklenice. Plné versus prázdné, poloprázdné sklenice s vodou, do nichž bylo třeba dolít. Přesto jsem zachytil i ten kabát.

Bílý plášť splýval z jedné ze stoliček u pultu. Všechno ostatní v místnosti rázem vybledlo. Sledoval jsem linii toho kabátu až k ženě, která ho měla na sobě. Seděla zády ke mně a dlouhé bílé vlasy jí spadaly na ramena. Před ní ležely na pultu složené noviny. Zatímco jsem ji sledoval, zvedla pravou rukou šálek s kávou.

Musela vycítit můj pohled, protože se otočila, pomaličku se obrátila na kraji stoličky. Asi jsem na ni zíral dobře deset vteřin, než mi došlo, že to není ta ze hřbitova, žádná slečna Latrese Oliverová, jak se představila. Tuhle paní jsem v životě neviděl.

Protlačil jsem se kolem tetičky Jo a mazal na toaletu. Nějak se mi podařilo zavřít za sebou dveře, zamknout a dostat se k míse dřív, než ze mě vyletěla skromná snídaně i oběd.

Zůstal jsem v bistru nejen po dobu své směny, ale i do konce tetiččiny. Pan Krendal mě posílal domů víckrát, než bych spočítal, jenže já nechtěl být sám. Nával trval až do devíti do večera. Lurline tvrdila, že je to tím, že je pátek, kdy většina lidí bere výplatu. Prý se polovina města rozhodla, že nechce vařit. Tvrdila, že kapsy plné peněz vyvolávají u každého svobodného chlapa ve městě potřebu svaté trojice – teplé jídlo, bar a striptýz. A takových tu bylo plno. Věděl jsem, co je bar. V každé ulici se nacházely nejmíň tři. A měl jsem i určité tušení ohledně striptýzových klubů. Mé omezené vědomosti vycházely z Dunkových o něco méně omezených vědomostí. Tetička Jo se snažila udržet tempo, ale byla pomalá a Lurline zůstala víc jak hodinu po skončení směny, aby vypomohla.

Nechali jsme doma otevřená okna a vítr rozfoukal papíry, co ležely na stole. Posbíral jsem je, zatímco tetička Jo rozsvítila, zavřela okna a svezla se do křesla. „Začínám na to být stará.“ Zula se a zamnula si oteklá chodidla. Pak spočítala spropitné a tiše zaklela.

„Copak?“

„Pořád nám chybí třicet osm babek do celýho nájmu. Myslela jsem si, že určitě...“ Nedopověděla, zavřela oči a přitiskla si mozolnaté dlaně ke spánkům.

Vydělal jsem na spropitném šest dolarů. Položil jsem jí ty peníze do dlaně. Otevřela pusu a chtěla se hádat, ale nakonec se chabě usmála. „Jsi hodnej kluk. Splatím ti to, do posledního centu.“

„Vydrž.“ Doběhl jsem do svého pokoje pro zbytek úspor. Teď už si ode mě peníze vezme. A já jí je chtěl dát. Bydleli jsme tam oba a chtěl jsem pomoci.

Rozsvítil jsem a spatřil na posteli obálku.

Ležela na mém skicáku. I ten byl na posteli, a ne tam, kde jsem ho nechal.

Ohlédl jsem se otevřenými dveřmi na tetičku, která dál seděla v křesle, opatrně jsem vešel dovnitř a prohledal každý kout a stín.

Obálka byla bílá, běžná dopisní, asi centimetr tlustá. A na ní stálo úpravným rukopisem:

Pip

Uvnitř jsem našel pět set dolarů v hotovosti.

4

Tu noc jsem měl ošklivý sen. Myslím opravdu ošklivý.

Byly mi v něm čtyři.

Táta mě připoutal do autosedačky.

„Všechno v pořádku, kapitáne Jacku?“

„Jo.“

„Maminka ti připravila něco na cestu.“

Vzal jsem si od něj hrneček s pítkem a zvedl ho ke rtům, opatrně, abych nic nerozlil – čokoládové mléko, mé nejmilejší.

Máma nastoupila.

Tuhle cestu jsem si pamatoval.

Pamatoval jsem si každou vteřinu od chvíle, kdy jsme opustili náš dům, až do okamžiku, kdy jsme zastavili před tím, kde bydlela tetička Jo a kde teď bydlím i já.

Zaparkovali jsme před tím činžákem z červených cihel a tetička Jo vyšla ven s nepostradatelnou cigaretou mezi prsty levé ruky.

Věděl jsem, co přijde pak.

Máma otevřela dveře, objaly se. Tetička Jo nakoukla dovnitř, usmála se na mě.

„Josephine,“ pozdravil ji táta.

Neřekla na to nic.

A v tu chvíli se věci změnily.

Pokračovalo to jinak.

Pamatoval jsem si, jak táta vystoupil, zvedl mě a postavil mě na zem. Nato naši nasedli zpátky do auta a odjeli a já se za nimi díval, dokud nezmizeli za kopcem. Pak jsem se chytil tetičky Jo za ruku a šel s ní dovnitř.

Pamatoval jsem si to všechno, jako by se to stalo včera.

Jenže v tom snu se věci odehrály jinak.

Následovalo něco úplně jiného.

Táta otevřel dveře vzadu, kde jsem seděl, vzal cosi ze sedadla vedle mě a zase zavřel. Obešel auto a dal to něco tetičce Jo.

Pak se vrátil a jeli jsme.

Proklínal červené moře zadních světel před námi. Aniž zpomalil, zahrnul doprava. Setrvačnost mě zatlačila do sedačky.

Rodiče se na mě ani neohlédli, což bylo nezvyklé. V takových chvílích to většinou jeden nebo oba udělali.

Přešli jsme most, projeli tunelem. Auto nabíralo rychlost.

Cítil jsem, jak zrychlujeme, motor byl čím dál hlasitější.

V tu chvíli táta vzhlédl. Uviděl jsem jeho oči ve zpětném zrcátku, ale nedíval se na mě. Díval se někam dozadu, na něco za námi. Máma se na něj ohlédla a pak se i ona podívala dozadu, přes boční zrcátko na své straně.

Táta zamanévroval a předjel auto, které bylo mnohem pomalejší než my. Dál jsme zrychlovali.

„Za chvíli jsme na Devětasedmdesáté,“ poznamenala máma.

Tátovy oči ve zpětném zrcátku. „Moc daleko.“

Vzápětí však přes zrcátko zalétl pohledem ke mně, jen na vteřinu. A já spatřil, jak nám z vedlejší ulice vjelo přímo do cesty bílé SUV. On to neviděl.

Ani máma ne. Nestačila ani vykřiknout.

Když jsem se z toho snu probral potřetí, už jsem se neodvažoval znovu usnout. Zíral jsem do stropu, dokud se oknem neprodralo denní světlo a nepokusilo se mě vytáhnout zpod hromady peřin.

5

Dva týdny před Vánocemi se zázračně oteplilo. Sníh z předchozího týdne zmizel, zůstala po něm hnědá kašovitá hlína a pod ní spokojeně podřimující vybledlá tráva. Den se tvářil jako večer, obloha byla plná tlustých tmavých mraků, které se chystaly opět nastolit zimu. Tetička Jo trvala na tom, abych si vzal zimní kabát, tlustou příšernost z vlny, určenou do třesknutých mrazů. Rozepnul jsem si ho, jakmile jsem vyšel z bytu, a zvažoval jsem, že si ten nesmysl sundám úplně. Venku bylo skoro pět nad nulou a oteplovalo se. Zastavil jsem na hřbitově hned za velkou tepanou branou.

Po té první obálce se objevily další čtyři, pokaždé osmého, pokaždé nadepsané *Pip*. A každou jsem našel na posteli, kde ji někdo nechal, zatímco jsme nebyli doma. Poslední se objevila v pondělí, před dvěma dny. Zvažoval jsem, že bych napříště nešel do školy a schoval se někde v bytě, naše paní učitelka Thomasová ale chodila do bistra a určitě by se tetičky zeptala, kde jsem. Napadlo mě předstírat nemoc a málem jsem to udělal, než jsem si uvědomil, že s tím, kdo tam ty obálky nechává, možná tak úplně zůstat o samotě nechci. Věděl jsem, že Stella to není. Měl jsem podezření na slečnu Oliverovou a to stačilo, abych od celého plánu upustil.

Každá obsahovala přesně pět set dolarů.

Nepřipadalo v úvahu dát ty peníze tetičce Jo rovnou. Chtěla by vědět, kde jsem je vzal, a těžko by mi uvěřila, že jsem je našel na posteli. A nemohl jsem ani tvrdit, že jsem je našetřil. Věděla, kolik mám. Navíc jsem nechtěl, aby viděla obálku s nápisem *Pip*, protože to by jen vedlo k dalším otázkám. Nakonec jsem vzal bankovky z té první, zabalil je do novin a strčil je tetičce Jo do skříňky v bistru. Našla je po směně následujícího dne a neřekla nic, dokud jsme nepřišli domů. Tam

vytáhla obnos z kabelky a ukázala mi ho. Myslela si, že jí ho nechal pan Krendal. A já bych neprotestoval, ani kdyby mi tvrdila, že jí ty peníze poslali do skříňky mimozemšťané z mateřské lodi, v níž krouží kolem Země – hlavně když budu z obliga. Prý přiznala panu Krendalovi, že nemá na nájem a potřebuje předem zálohu. A on na to, že půjčky ani zálohy neposkytuje. Kdyby jí pomohl, musel by pak dělat totéž pro všechny zaměstnance a doba byla zlá. Tetička Jo věřila, že jí tam tu částku nechal anonymně, aby se vyhnul potenciálním potížím s ostatními. Když mu za peníze děkovala, řekl jen: „Za jaké peníze?“ a otočil se ke grilu. Někdy vydají nevyřčená slova za víc než celá konverzace.

Když přišla druhá obálka, opět jsem hotovost zabalil do novin a strčil tetě do skříňky. A ona se opět domnívala, že je to od pana Krendala. Tentokrát už nájem zaplatila včas a zvažovala, že mu peníze vrátí. Řekl jsem jí, že někdy se zkrátka urodí a že bychom si je měli schovat. Zabalila je tedy do alobalu, opatřeného nápisem ZÁHADNÉ MASO, a strčila dozadu do mrazáku.

Nadcházející obálky jsem ukryl v zásuvce se spodním prádlem. Nechtěl jsem riskovat, že se tetička Jo pokusí prostředky vrátit panu Krendalovi, což by už tentokrát jistě udělala. Měla své nešvary, ale taky měla svou hrdost a přijímat milodary podle ní nemělo daleko k žebrotě. Kdybychom na tom zase byli špatně, našel bych jiný způsob, jak je k ní propašovat.

Stál jsem vedle velkého žulového obelisku. Když jsem zvedl hlavu, spatřil jsem Dunka na kole BMX, jak se řítí zpoza rohu. Neměl bundu, jen mikinu s obrázkem rapové kapely *Run-DMC* a džíny. Když projel branou na hřbitov, šlápl dozadu, čímž zabrzdil, zamkl zadní kolo a smýkl bicyklem stranou, přičemž precizně zastavil jen pár centimetrů od mé nohy.

„Co tady přesně děláme?“ Hodil BMX do trávy a opřel se o vysoký černý náhrobek. Pak si uvědomil, čeho se drží, okamžitě ucouvl a strčil ruce do kapes. „Hele, nelíbí se mi tu. Hřbitovy mě děsí. Nebo jsi nikdy neviděl *Noc oživilých mrtvol*? Kousek odsud žije Romero. A co my víme, třeba dostal nápad na ten film zrovna tady, když po něm chmátnul jeden z těch tuhošů na místě, kde teď stojíme.“

„Přežil a natočil o tom film.“

Dunk přimhouřil oči. „Seš si jistě? Viděl jsi ho někdy? Vypadá jako zombík.“

„Zombíci nejsou skuteční.“

„Jestli někde vážně jsou, tak tady, v Pittsburghu. Tohle město je hrozná prdel,“ prohlásil. „Chicago bylo milý. Stačí kouknout na filmy, co se odehrávají v Chicagu – *Snídaňový klub*, *Šestnáct svíček*. V naší ulici v Evanstonu dokonce bydlela Molly Ringwaldová. Tam se prostě nic děsivýho nemůže stát.“

„Anthony Michael Hall by klidně mohl být zombík. A Ducky taky.“

Zvážil to. „To je fakt. Vypadají úchylně. Zato Molly je kočka. Vojel bych ji.“

„Ani nevíš, co to znamená.“

„Jasně že vím. Ale džentlmen se milostnejma eskapádama nikdy nechvástá. Jen se naučte umění milovat na vlastní pěst, pane Thatchi, když teď máte přítelkyni.“

Všechno jsem Dunkovi pověděl.

Věděl o mém prvním setkání se Stellou i o incidentu s bělovlasou ženskou. Výraz *incident* mi připadal odpovídající. Lepší označení mě nenapadlo. A věděl i o těch penězích.

„Není moje přítelkyně.“

„Jasně, Romeo. Je tady?“

Nemusel jsem ani jít k lavičce, abych věděl, že není a nebude až do příštího léta. Vzdal jsem snahy najít ji tu jindy než 8. srpna a ten den byl pořád hodně daleko. „Ne, nikoho jsem neviděl.“

„Tak co tu teda děláme?“

Potřeboval jsem o ní něco zjistit. Potřeboval jsem o ní vědět aspoň *něco*. V poslední době zaměstnávala téměř veškeré mé přičetné myšlenky. Snad protože jsem měl tolik otázek. Kdybych na ně získal odpověď, kdybych zjistil, co je zač, třeba bych to dokázal překonat. Možná už bych ji pak ani netoužil potkat. Snad bych se příští srpen vůbec nenamáhal k té lavičce chodit. „Jmenuje se Stella Nettletonová. Chci prohledat všechny náhrobky, co tu jsou, jestli třeba nepříjdu na to, koho sem chodí navštěvovat.“

Dunk měl pootevřená ústa a jeho huňatá obočí se téměř spojila do jednoho. „To je asi ten nejblbější nápad, co jsem kdy slyšel. Kolik tuhošů tu podle tebe leží?“ Zrudnul a dodal: „Teda kromě tvý mámy a tvýho táty, to nejsou tuhoši, ale –“

„Musíme taky hledat všechny náhrobky s datem 8. srpna,“ přerušil jsem ho. „Kdyby ten, za kým sem chodí, neměl stejný příjmení.“

Kývl k malé bílé budově vedle přilehlého parkoviště. „A nemaj v kanceláři nějaký seznam? To mi připadá mnohem jednodušší než

lítat po Satanově čekárně a kontrolovat jména. Teda ne že by vaši byli... hergot, tohle je fakt divný. Nemůžem si radši začutat? Zahlídnul jsem pár kluků v Carnegie Parku. Byl tam Justin. Nechá nás taky hrát.“

„Jestli se ti nechce, zvládnou to sám.“

Vzdychl. „Píchnu ti, když už chceš strávit svůj volnej večer tímhle. Ale stejně bych to napřed zkusil v tý kanceláři.“

„Už jsem tam byl, je to pár týdnů. Nemají v záznamech nikoho s příjmením Nettleton nebo Nettletonová a objevil jsem tři lidi, co umřeli 8. srpna, a dva, co se ten den narodili.“ Vytáhl jsem z kapsy papír a předvedl mu ho. „Všech pět jich leží na konci hřbitova, v novější části. Včera jsem je hledal. Naopak ta lavička je v nejstarší části, čili úplně jinde. A ten chlápek z kanceláře říkal, že všechny záznamy až do roku 1926 shořely při požáru, takže jediná možnost, jak zjistit, jestli tu není ještě někdo, je probrat ty hroby jeden po druhým.“

Dunk se poškrábal na hlavě. „Kolik jich tu je?“

„Sto dvacet čtyři tisíc.“

Z tváří mu vyprchala barva. „Uvědomuješ si, že je to blbost? UVĚDOMUJEŠ SI, JAK DLOUHO BY TO TRVALO? Asi tak tisíc let! Možná dýl. O hodně dýl.“

„Podle mě je nemusíme obejít všechny. Ten, za kým chodí, bude někde v okolí té lavičky. Začneme tam a pak budeme rozšiřovat okruh pátrání, dokud nenajdeme, co hledáme.“

Další tři hodiny jsme přesně tohle dělali, chodili od jednoho kamene ke druhému, od řady k řadě. Nenašli jsme nic.

8. srpna 1987

Jedenáctiletý

Zápis z 8. 8. 1987

Subjekt „D“ je neklidný.

Audio/video nahrávání.

„Je tam někdo?“

„Co máme dělat? Odpovědět mu?“

„Ne, za pár minut zmlkne. Nevšímej si ho.“

„Měl jsem zlý sen. Můžete mi rozsvítit?“

„Uděláme to?“

„Já ne – má přesnej rozvrh. Nevšímej si ho. Jsi na tahu.“

„Nemůžu se soustředit, když tam mele ten kluk. Pěkně mě děsí.“

„Stejně ti dám za dva tahy mat.“

„To teda nedáš, když ti vezmu... no doprdele! Jsem idiot.“

„Seš.“

„Jmenujete se Carl, je to tak? Když už nemůžete rozsvítit, nemohl byste na mě aspoň mluvit, než usnu, Carle?“

„Kurva! Odkud ví, jak se jmenuju?“

„Uklidni se.“

„Polib mi!“

„Nechci svý jméno slyšet z jeho tlamy. Teď ani nikdy jindy.“

„Nemůže ti nic udělat, proto se to audio vysílá se zpožděním.“

„Nemůžeme ho prostě vypnout? Ztlumit?“

„Nic by se nenahrálo. Uteče něco důležitýho a můžem si hledat novou práci.“

„Kdyby znal tvý jméno, vypnul bys to raz dva.“

„No tak budem doufat, že se fixuje jenom na tebe.“

„Dostal se vůbec někdy z té krabice ven?“

„Za tu dobu, co jsem tady, ne.“

„Kdys tu začínal? V jednaosmdesátým?“

„Na podzim 1980.“

„Tak to je šílený. Ta místnost má tak tři na tři metry.“

„Má tam okno.“

„A výhled kam? Do podzemní garáže?“

„Slyšel jsem, že úplně na začátku ho brali ven, ale dlouho to netrvalo. A jednou ho někam vzali tak před dvěma rokama. Je nezvladatelněj.“

„Máte děti, Carle?“ zeptal se David.